

Verneområdestyret for
Setesdal Vesthei, Ryfylke- og Frafjordheiane (SVR)
post@svr.no

Stavanger, 24. juli 2019

Dette brevet sendes fra Styret i Forum for natur og friluftsliv i Rogaland ved Naturvernforbundet i Rogaland, NJFF Rogaland, Stavanger og Haugesund turistforeninger, NSF Vesterlen speiderkrets, Rogaland KFUK-KFUM speidere og Norsk Ornitologisk Forening Rogalandsavdeling.

FNF er et samarbeidsnettverk for natur- og friluftslivsorganisasjoner på fylkesnivå. I Rogaland representerer forumet ca. 60 000 medlemskap. FNF Rogaland har også nettverk for FNF i Stavanger og FNF på Haugalandet.

FNF Rogaland påklager dispensasjon til utbygging av Gråfollåna i Lusaheia landskapsverneområde, Hjelmeland kommune

Forum for natur og friluftsliv (FNF) i Rogaland består av regionale ledd og større organisasjoner med medlemskap på tvers av flere kommuner og med virke og interesser over store områder. Organisasjonene representerer allmenne natur- og friluftslivsinteresser av stor betydning for folkehelse, naturmangfold, landskap og opplevelse.

FNF-Rogaland er prinsipielt sterkt kritisk til enhver form for ny vannkraftregulering i ethvert verneområde - herunder Lusaheia verneområde. En utbygging her vil kunne ha presedensvirkninger langt ut over denne ene saken, og kunne bidra til en eskalering av den bit-for-bit utbyggingen som nå skjer av norsk natur.

Sist uke fikk FNF vite om vedtaket av dispensasjonssaken. Vi ba da om å få oversendt protokollen og mottok den fredag 19. juli. Saken er av stor allmenn interesse og berører langt flere enn de opprinnelige høringsinstansene. Majoriteten av FNF Rogalands styre er frivillige medlemmer. I ferietider er det svært vanskelig for både organisasjoner og vanlige folk å følge med på vedtak og klagefrister. FNF påberoper seg derfor klagerett og ber om å holdes underrettet om videre utvikling i denne saken.

FNF kan ikke se at vannføring om sommeren endrer prinsippene i den tidligere avgjørelsen ved direktoratet. Siden første søknad i 2010 har det skjedd en god del som skulle tilsi enda strengere vurdering av kraftverk i sårbare fjellområder. I Strategidokument for små vannkraftverk i Rogaland 2014 – 2020 fremheves sårbare høyfjellsområder, slik som i Lusaheia, som landskap med verdier som ikke nødvendigvis er forenlig med ny kraftutbygging. Videre påpekes det at høyfjellsnaturen er spesielt sårbar for inngrep som ofte blir lett synlige på lang avstand. Gråfollåna og landskapet rundt er svært eksponert. Revegetering etter inngrep går svært seint i høyfjellsnatur og det er derfor

Forum for
natur og friluftsliv
Rogaland

Gamle Jåttåvågen 67, 4020 Stavanger
rogaland@fnf-nett.no / +47 46850786
www.fnf-nett.no/rogaland
Org. nr.: 998129028

vanskelig å skjule inngrepene selv etter lang tid. Selv relativt begrensede inngrep, slik som foreslått av Nilsebu Kraft AS, kan redusere opplevelsesverdien av et forholdsvis urørt fjellområde fordi det bidrar til å endre områdets status og karakter.

I tillegg til nevnte strategidokument har vi i Norge også forpliktet oss til å følge EUs vanndirektiv. Gjeldende plan for Rogaland med tiltak for Ryfylke Vannområde ble vedtatt i 2015. Arbeid med planen for neste periode er nå under oppstart. Ved gjennomgang av resultater ved tiltak til nå er det tydelig at miljøtilstanden i vassdragene i Rogaland ikke er merkbart bedret. Tiltak framover må være enda mer effektive og det blir nødvendig å være enda mer restriktiv når det kommer til nye inngrep, da spesielt når det gjelder vannkraftverk.

Gråfollåna (vannforekomst ID 033-79-R) har en økologisk tilstand satt til god men med lav presisjon. Tiltak pr. nå er å forbedre kunnskapsgrunnet og dermed vite om målet om å beholde god tilstand faktisk er mulig innen planperioden. Med en kraftutbygging og redusert vannføring mesteparten av året vil en risikere å endre miljøtilstanden i strid med den norske vannforskriften og EU direktivet. Nye inngrep i vannforekomster skal ikke redusere vannmiljøet til en lavere tilstandsklasse enn den eksisterende, og som hovedprinsipp skal tilstandsklasse *god* tilstrebes, jfr. Vannforskriftens § 4-6 og 12. Når det nå kun antas at tilstanden er god er det ekstra risikabelt å gjøre nye inngrep i vassdraget.

Når det gjelder andre naturverdier kan vi legge til at forstyrrelser i anleggsperioden og påfølgende driftsfase påvirker negativt fugl som er vare for forstyrrelser slik som kongeørn (som hekker i området), våker og falker. Dette gjelder også bestanden av lirype som har hatt en dramatisk nedgang de siste tiårene. Vannføring på sommerstid vil ikke hjelpe vadere og andre arter som aktivt tar i bruk vassdraget relativt tidlig på våren. Nilsebuvatn er et populært fiskevatn og endringer i Gråfollåna vil kunne ha en negativ påvirkning på fiskebestander i tillegg til at inngrepene vil ha en negativ effekt på naturopplevelsen generelt. Det mest bekymringsfulle er allikevel at en tillatelse til å bygge et kraftverk i et verneområde betyr en uthuling av verneformålet og svekkelse av det forskriften skal beskytte.

Med vennlig hilsen
for styret i FNF Rogaland

Emily L. Halvorsen
Koordinator

Kopi:

Rogaland fylkeskommune
Fylkesmannen i Rogaland

